Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 188 (1438) ♦ Середа, 9 жовтня 1996 року ♦ Ціна договірна

ГРОШЕЙ НЕМА.

І це медичний факт...

Парламентська хроніка

Сьогодні в нашій державі проживає понад 6 млн. хворих на серцево-судинні захворювання, 1,2 млн. — психічно хворих, 740 тис.— онкологічно хворих, 720 тис. — хворих на алкоголізм, 600 тис. — на туберкульоз, 56 тис. — наркоманів. Понад 1,5 млн. наших співвітчизників — інваліди. Серед них більше 10 % —діти. Щороку 2,2 млн. громадян переносять ті чи інші хірургічні втручання. Кожен четвертий громадянин страждає від інфекційних захворювань. Знижується народженість, зростає смертність. У демографічних процентах намітилася зловісна тенденція, що в недалекому майбутньому може мати катастрофічні наслідки для українського народу.

Після того, як Голова Верховної Ради України Олександр Мороз оголосив запити народних депутатів до Президента та Прем'єр-міністра України, які були підтримані необхідною кількістю голосів, парламент розглянув основне питання. У рамках дня уряду, який вже став традиційним, було заслухано інформацію міністра охорони здоров'я України Андрія Сердюка «Про невідкладні заходи щодо зупинення руйнації системи охорони здоров'я та перспективні напрями розвитку галузі в Україні».

(Закінчення на 2-й стор.)

Міст через океан

Голова Комісії ВР України з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов, він же й керівник групи міжпарламентських зв'язків «Україна—Бразилія», зустрівся зі своїми заокеанськими колегами. Розмова торкалася питань розвитку наших стосунків, особливо у сфері економіки.

Гості з далекої південноамериканської країни говорили про схожість наших проблем, про свою готовність сприяти розширенню співпраці.

Щоправда, журналістам інколи було важко вникнути в деталі розмови, оскільки Віктор Іванович час від часу спілкувався з колегами рідною для них португальською мовою.

Є шанс стати лауреатом

Приємне повідомлення надійшло з Торонто до Калуша: канадський бізнесмен і меценат Петро Яцик надіслав його президентові концерну «Оріана» Олегу Романенку. Зокрема, він зазначив, що шість відомих університетів світу мають намір висунути Президента України Леоніда Кучму на здобуття Нобелівської премії за внесок у ядерне роззброєння.

Зустріч під жовто-синіми прапорами

Український та шведський прапори мають однакові кольори: жовтий та синій. Бізнесмени двох держав також мають багато спільного, зокрема — бажання розвивати взаємовигідні економічні зв'язки. Саме така головна мета україно-шведської конференції бізнесменів, промисловців та підприємців, яка проходить нині в Києві. У складі шведської делегації керівники таких відомих компаній, як АВВ, Еріксон, Сканія, Вольво тощо. Україну представляють відповідні міністерства, банки «Аваль» та «Укрексімбанк», кременчуцький завод КрАЗ, київський «Оболонь» та інші.

У вусі дзвенить чи гривню дають?..

Напередодні професійного свята на вчителів, вибачте за тавтологію, звалилося справжнє свято: Президент пообіцяв ліквідувати заборгованість у зарплаті. Це, звичайно, радує, шкода лише, що напередодні дня людей похилого віку не було обіцяно сплатити борги пенсіонерам.

А загалом минулий тиждень був насичений подіями, що так чи інакше стосуються заборгованості у зарплаті та соціальних виплатах. Скажімо, чимало засобів масової інформації розтиражували повідомлення про те, що Павло Лазаренко нібито пообіцяв до 1 грудня погасити заборгованість у зарплаті. Зрозуміло, що в багатьох фахівців постало запитання: за рахунок чого це збираються зробити? Проте довго гадати не довелося —Прем'єр-міністр повідомив, що журналісти його неправильно зрозуміли: погасити заборгованість до 1 грудня він не обіцяв, хоча уряд робитиме все, щоб скоротити, а згодом ліквідувати її взагалі. Одночасно з'явилася інформація про те, що розробляється варіант зарахування заборгованості (близько трьох мільярдів гривень) на особові рахунки громадян. Тож, як бачимо, поки що про ліквідацію заборгованості не йдеться.

(Закінчення на 6-й стор.)

Передплата-97

Увага: «Голос України — тиждень»

Така назва тижневика, який прийде до передплатника й читача з 1 січня 1997 року.

Цей сучасний інтелектуальний тижневик висвітлюватиме найактуальніші питання, які розв'язує Україна, вміщуватиме найцікавіші та найважливіші інформації, репортажі, статті, фейлетони.

Географія публікацій — Україна і світ.

Політика — на користь розуму.

Економіка — для України.

Передбачено, зокрема, рубрики, навіть далеко не повний перелік яких дасть вам уявлення про тижневик: «Кулуари», «Прогноз», «Земля», «Регіон», «Екологія», «Втнули», «Між нами, гілками» (зрозуміло, влади), «Суть закону», «Фейлетон», «Сердиті рядки», «Поезія», «Нотатки на полях історії», «Пам'ять», «Весь світ —театр», «Як заробити перший мільйон. І другий», «Цього тижня», «Сім днів», «Репортерський експрес», «Такі ми є», «Люди. Влада. Гроші», «Провінційні сюжети», «Наше пиво», «Власник», «Архіви» тощо.

Вам буде цікаво дружити з новим виданням з першого номера.

Передплатна ціна на рік — 24 гривні, на півроку — 12 гривень.

Передплатний індекс: 40342.

У номер

● *Мадрид*

Іспанський вояж багатий на угоди

Учора завершено офіційний візит Президента України Леоніда Кучми до Іспанії. Він мав зустрічі з королем Хуаном Карлосом, главою іспанського уряду Хосе Марією Аснаром. Було підписано ряд міждержавних документів, зокрема — договори про соціальне забезпечення громадян, про економічне та промислове співробітництво, повітряне сполучення, угоду в галузі науки, культури та освіти, протокол про військове співробітництво.

Український Президент провів також робочий сніданок з іспанськими підприємцями, відвідав муніципалітет Мадрида, виступив у Конгресі депутатів та дав прес-конференцію.

● *Славутич*

Місто помре без ЧАЕС

Закриття Чорнобильської АЕС означає вмирання міста Славутича, збудованого для будівельників станції. Саме на її кошти живе і процвітає це місто, тут знайшов роботу багатотисячний склад висококласних спеціалістів, яким у разі зупинки ЧАЕС загрожує стабільне безробіття. Про це заявив кореспондентові Укрінформу генеральний директор ВО «Чорнобильська АЕС» Сергій Парашин.

● *Рівне*

Відмов зменшилось, електроенергії збільшилось

У порівнянні із результатами трьох кварталів минулого року на Рівненській АЕС зменшилося число відмов у роботі обладнання, в тому числі з вини персоналу. За дев'ять місяців вироблено електроенергії більше, ніж намічалося, — 8 мільярдів 952 мільйони кіловат-годин. З перевищенням доведених показників працювали атомники й у вересні, повідомляє Укрінформ.

Незабаром на Рівненській АЕС буде введено в дію третій енергоблок-«мільйонник», де закінчується плановий ремонт.

● *Грозний*

Додому з Грозного

Актом доброї волі лідер Чеченської Республіки Ічкерія Зелімхан Яндарбієв допоміг розшукати українських будівельників і забезпечив їм безперешкодний виїзд в Україну, повідомив Укрінформу «Чечен-прес» в Україні.

Новий візит старих друзів

Сьогодні розпочинається офіційний візит Прем'єр-міністра Республіки Польща Влодзімєжа Цімошевіча в Україну. У програмі перебування — зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком, Головою Верховної Ради Олександром Морозом, діловими колами нашої держави. Плановано, що пан Цімошевіч візьме участь у відкритті Генерального консульства Республіки Польща у Харкові.

* * *

Влодзімєж Цімошевіч народився 13 вересня 1950 року у Варшаві. Одружений, має двох дітей. За освітою —юрист, закінчив Варшавський університет. 1978 року отримав науковий ступінь кандидата юридичних наук у галузі міжнародних громадських прав.

Із 1971 р. по 1990 р. — член ПОРП, після її розпуску безпартійний. Із червня 1989 р. — депутат Сейму від ПОРП, а з січня 1990 р. — безпартійний депутат. 1990–1991 рр. — Голова депутатського клубу демократичних лівих сил. 1991 р. удруге обраний депутатом. З березня 1995 р. — віце-голова Сейму Республіки Польща, з грудня 1995 р. — Голова Конституційної комісії Національних зборів. 1992–1993 рр. член Парламентської Асамблеї РЄ. 1993–1995 —віце-прем'єр-міністр та міністр юстиції в уряді Вальдемара Павляка. 1994 р. очолив Суспільно-політичний комітет кабміну, розпочавши кампанію «чисті руки». 1 лютого 1996 року обраний Прем'єр-міністром Республіки Польща.

Парламентська хроніка

Грошей нема. І це медичний факт...

Ранкове засідання 8 жовтня

(Початок на 1-й стор.).

Серед пріоритетів міністр назвав охорону материнства і дитинства. На його думку, фінансування цих заходів має бути вписане окремим рядком у бюджет України. Зважаючи на критичний стан із виділенням бюджетних коштів для потреб охорони здоров'я, деяке полегшення, на думку Андрія Сердюка, можливе після запровадження страхової медицини, а також плати за окремі послуги. Скорочення лікарняних ліжок у містах не повинно позначитись на якості медичного обслуговування в цілому, оскільки акценти будуть зміщені дещо в бік села. Цифри, які назвав міністр охорони здоров'я щодо того, наскільки у найближчому майбутньому планується зменшити смертність серед новонароджених і матерів, звичайно, обнадійливі. Але це можливо, що підтвердили запитання та виступи народних депутатів, лише за умови задовільного фінансування охорони здоров'я. Очевидно, це питання стане темою розмови й під час слухання програми дій уряду, яке відбудеться на пленарному засіданні Верховної Ради України наступного вівторка.

Василь ТУГЛУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Створення власного ринку – найголовніше завдання держави

Гіркий досвід пройдених Україною реформ засвідчує, що наївні уявлення про ефективність та автоматичну дію ринкових механізмів, про ефективність лібералізації та зовнішньоекономічної діяльності є нищівними для ринку України, для її виробництва. Звідси як наслідок — зубожіння широких верств населення. Головна причина нинішнього стану економіки полягає у тому, що Україна не має ані раціональної структури виробництва, ані якісної продукції, тоді як розвинена ринкова система (вільний ринок) може ефективно працювати лише за умов раціональної структури економіки. Але (і це головне) ринкова система сама по собі нездатна цілеспрямовано формувати раціональну структуру.

Цілеспрямоване формування раціональної структури економіки, ефективне використання науки, науково-технічного прогресу, за досвідом розвинених країн, можливі тільки в системі змішаної економіки. А це означає: за умов регулювання державою соціально орієнтованих ринкових відносин. Звідси випливає необхідність (адекватно глибині нинішньої кризи) підвищення ролі та масштабів державного регулювання (звісно, економічними методами). Його майже не було на початку реформ, переважно через сліпе запозичення чужих моделей та підходів (Польщі, Росії). А ще — через небажання наших економістів мислити самостійно, через залишки «напіврабської психології» деяких політичних лідерів та урядовців.

Нині для багатьох очевидна і шкідливість монетарної політики на перехідному етапі. Як і неефективність банківської системи, котра, по суті, працювала й надалі працює проти власного виробництва, майже цілком зупинивши його кредитування, сприяє зростанню масштабів тіньової економіки, «відпливу» капіталу за кордон. А здійснювані емісії грошей, які уряд мав наміри використовувати для підтримки виробництва (насамперед сільськогосподарського), внаслідок неконтрольованої діяльності комерційних банків, спричиняли неадекватне (на порядок більше за передбачуване законами економіки) зростання інфляції. Отже, українську економіку було кинуто у світову ринкову систему без захисту з боку держави. І це за умов, коли розвинені країни чимдуж захищають свій ринковий простір, свої інтереси і не цураються поглинання інших ринків, розширення сфер впливу. Об'єктом «поглинання» стала й Україна.

Щоб переконатися, що в ринковій системі виробництво будь-якої держави може існувати (тим більше розвиватися) лише за умов захисту з боку держави, потрібно дати відповідь на запитання: що таке світовий ринок і що таке світові ціни?

Перше — це ринок експортних товарів, виготовлених за найкращих умов найбільш ефективними виробниками і реалізовуваних за прийнятними для виробників цінами. Друге — ціни на основі собівартості продукції, створеної за кращих умов виробництва найбільш ефективними виробниками. Усі інші виробники, які працюють за гірших умов або менш ефективними способами, мають вищі затрати. Тому вони або неспроможні конкурувати зі світовими цінами, або повинні спиратися на захисні заходи з боку своєї держави. За інших умов відповідні виробництва будуть просто знищені. Це елементарні істини, але, на жаль, у нас їх досить часто нехтують.

Щоб добре усвідомити ці аксіоми існування виробництва за ринкових умов, розглянемо на прикладі сільськогосподарського виробництва систему його захисту в найбільш розвинених країнах світу. Умовно її можна поділити на дві складові. По-перше, зовнішній захист на кордоні, тобто експортно-імпортне мито. По-друге, захист всередині держави, а саме: компенсаційні збори, акцизи, податки, неподаткові обмеження (квоти, адміністративне регулювання, державна монополія на оптову торгівлю).

А також обов'язково державні субсидії та інші заходи протекціонізму власному виробникові. Тож досить часто офіційне мито на кордоні, власне, нічого не означає: воно може бути незначне. Але за допомогою заходів всередині держави можуть бути створені нездоланні перепони або й фактична економічна заборона імпорту того чи іншого товару.

Варто наголосити також, що в Європейському Союзі є 88 типів субсидій фермерам. І це незважаючи на сприятливі природні умови та високу технічну оснащеність. Рівень такого зовнішньоторговельного захисту становить майже 60 відсотків, що не дає реальних можливостей іноземним експортерам (окрім країн тропічного поясу) проникати на цей ринок. Водночас у США, країні з найкращими у світі природними умовами для сільськогосподарського виробництва, також широко застосовують пряму цільову фінансову допомогу фермерам, не кажучи вже про систему підтримки цін, стимулювання експорту, розвитку аграрної інфраструктури.

Наведені приклади свідчать, що світові фінансові організації рекомендують Україні такі шляхи розвитку нашого сільського господарства, які є неприйнятними навіть для розвинених країн світу. Отже, для відродження виробництва України однією з головних умов має бути захист власного ринку та виробника. При цьому потрібно керуватися здоровим глуздом, розумінням сут ринкового механізму та необхідност регулювальної ролі держави, яка від відстоювання ідеї ринкових реформ як таких має твердо стати на шлях відстоювання власних інтересів та економічних й соціальних прав громадян.

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ,
народний депутат України

У фракціях і депутатських групах

Рух проти політичних баталій

Актуальним проблемам парламентського життя було присвячено прес-конференцію фракції Народного Руху у Верховній Раді. Її лідери у виступах підкреслювали, що покладали багато надій на нинішню сесію, сподіваючись, що прийняття вистражданої Конституції стане потужним поштовхом до законотворчості. На жаль, надії дедалі більше поступаються розчаруванню: у Верховній Раді не припиняються політичні баталії. На думку голови фракції В'ячеслава Чорновола, вони нав'язані лівими силами. Завдання Руху — не дати можливості розвиватися таким тенденціям.

Олександр Лавринович нагадав присутнім слова Олександра Мороза: «Повага до Конституції —необхідність, яку ми послідовно впроваджуємо в життя». Однак послідовного впровадження не помітно. Вже зараз парламент розглядає важливі документи, які «ідуть врозріз із Основним Законом України». Як приклад пан Лавринович навів представлений М. Азаровим законопроект про формування місцевих бюджетів, де шість статей суперечать Конституції, законопроект про місцеве самоврядування.

Представники фракції наголошували на негайному прийнятті законів про політичні партії та вибори, охарактеризувавши етапи еволюції цих питань у країні. На прес-конференції «незлим тихим» згадали і 79-ту річницю «Великого Жовтня». Рухівці однозначно за те, щоб парламент вніс зміни до відповідної статті Кодексу законів про працю: 7 листопада як вихідний вони вважають ганьбою для нинішньої незалежної посткомуністичної України.

З приводу програми діяльності уряду голова фракції висловився лаконічно: «Вона неконкретна як усяка декларація намірів, необгрунтована економічно і фінансово».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

В Інституті законодавства Верховної Ради

ПРОБЛЕМА удосконалення правового регулювання земельних відносин стала однією з найактуальніших. Її обговорюють політики, юристи і широка громадськість. Це викликано тим, що чинне земельне законодавство не відповідає сучасним вимогам регулювання земельних відносин в Україні. Основний акт земельного законодавства — Земельний кодекс України — застарів. З 1990 р. прийнято дві редакції Земельного кодексу, на розгляді третя.

Землю можна лише умовно прирівняти до майна

Земельні відносини, пов'язані із запровадженням земельної реформи, в багатьох випадках регулюються указами Президента і декретами Кабінету міністрів України. У зв'язку з цим чинне земельне законодавство характеризується нестабільністю, суперечливістю окремих нормативних актів, а через це — невисокою їх ефективністю.

Суперечливі, приміром, нормативні акти та укази Президента України щодо приватизації земельних ділянок. Так, укази від 10.11.94 р. та від 8.08.95 р. встановлюють порядок паювання земель з видачею сертифіката, що засвідчує право приватної власності на земельну частку (пай) кожного члена колективного сільськогосподарського підприємства. Вказана земельна частка (пай) може бути об'єктом купівлі-продажу, дарування, міни, успадкування, застави. Згадане положення указів суперечить Земельному кодексу, який не передбачає вільного ринку земельних часток (паїв), виражених у сертифікатах. Крім того, указ від 8.08.95 р. надає право на земельну частку (пай) лише членам сільськогосподарських підприємств, натомість Земельний кодекс (ст.6) передбачає надання земельної частки і працівникам соціальної сфери села. Про ступінь ефективності цього положення згаданого указу свідчить те, що на практиці при паюванні земель його просто ігнорують. Так, у с. Яблунів Галицького району Івано-Франківської області «свою частку мають і пенсіонери та працівники соціальної сфери, які живуть і працюють на території сільської Ради» («Урядовий кур'єр», 27.06.95 р.).

Отже, назріла необхідність розробки та прийняття нового основного Земельного закону України.

Важливою проблемою земельного законодавства є інститут права власності на землю. Особливо це важливо на сучасному етапі здійснення реформи і приватизації землі. Приватизовані земельні ділянки набувають статусу нерухомого майна. У зв'язку з цим зростає роль цивільного законодавства в регулюванні земельних відносин власності. Приватизовані земельні ділянки —це нерухоме майно, але майно особливого роду. Земля — предмет людської праці. Це природний об'єкт, і тому її можна прирівняти до майна лише умовно. Земля у зв'язку з природним її походженням не має вартості, а отже основи для еквівалентного обміну, що характерно для суто майнових відносин.

Земельний кодекс має чітко врегулювати питання оренди земельних ділянок, купівлі-продажу, застави, встановивши обмеження і застереження з тим, щоб земля не перетворилася на об'єкт спекуляції. Чинний Земельний кодекс (стаття 5) передбачає окремі застереження (переважне право на купівлю приватизованої земельної ділянки членом даного колективу, застава земельної ділянки за участю кредитної установи), але їх недостатньо для збереження цілісності земельного масиву сільськогосподарського підприємства і раціонального використання землі.

Земельна ділянка в результаті її відчуження може перейти у власність тільки жителю даного населеного пункту, який бажає і вміє вести сільськогосподарське виробництво. Якщо такі умови не забезпечуються при зміні власника земельної ділянки, її має викупати колектив сільськогосподарського підприємства.

Це положення підтверджується практикою. Голова акціонерного товариства ім. Мельничука Коломийського району Івано-Франківської області М. Вишиванюк у газеті «Урядовий кур'єр» від 12.10.95 р. пише: «... землю продавати в рамках колективу тим людям, які на ній працюють... Якщо немає такого покупця, то землю нехай купить колектив».

Отже, сільськогосподарські підприємства, не дочекавшись закону, який охороняв би їх колективні землі від розпорядження, при реалізації права власності на земельні ділянки (земельні паї) самі встановлюють певні обмеження для збереження цілісного земельного масиву підприємств.

Указ Президента від 08.08.95 р. передбачає паювання земель через визначення розміру частки (паю) у колективній власності на землю кожного члена колективного сільськогосподарського підприємства без виділення земельної ділянки в натурі (на місцевості), але з поданням права її відчуження. Цим запроваджується вільний ринок права на земельну частку (пай), виражений у формі сертифіката. Вважаємо, що ринок сертифікатів, за яким стоїть земля, в нинішніх умовах економічної нестабільності зі значним розшаруванням населення, особливо в сільській місцевості, де значно переважають пенсіонери, може привести до зосередження земельних сертифікатів у невеликої групи, яка потім, перевівши їх у реальну земельну площу, матиме можливість диктувати свої умови праці та її оплати решті мешканців села і тим, які за безцінь у скрутну годину реалізували своє право на земельну частку (сертифікат). Ще не час запроваджувати вільний ринок сертифікатів, за якими стоїть основний засіб виробництва у сільському господарстві — земля.

Слід сказати, що вільний ринок землі навіть у капіталістичних країнах обмежується. Наприклад, у багатьох країнах (США, ФРН) на продаж землі вимагають дозвіл місцевих органів влади. Причому, у найрозвинутіших державах найжорсткіше контролюється (регулюється) приватна власність на землю, земельний ринок. Однак у тих же США був вільний ринок землі, але вони зрозуміли його негативні наслідки і поступово почали обмежувати, вводити державне регулювання. Для чого ж нам повторювати те, що в інших країнах виявилося неефективним.

Іван МИРОНЕЦЬ,
старший науковий співробітник Інституту законодавства Верховної Ради України, кандидат юридичних наук.

Життя рад: самоврядування

Бюджет звузився — сфера діяльності розширилась

УПЕРШЕ в Україні в Луганську пішли на сміливий експеримент: вивели з бюджету райвиконкомів охорону здоров'я та народну освіту. Тепер їхні проблеми лягли виключно на бюджет міськвиконкому. Таке рішення міськрада народних депутатів прийняла недавно. Тому про підсумки експерименту судити зарано. Але дещо вже прояснилося. Наприклад, ось таке — парадоксальне, на перший погляд: звуження бюджету райвиконкому фактично розширило сферу його діяльності. Йдеться про конкретний Ленінський райвиконком, з головою якого Михайлом ЖАВОРОНКОВИМ ми й бесідуємо.

— Михайле Петровичу, ще зовсім недавно ви працювали у міськвиконкомі. Тож, напевне, точно знаєте, чому народилася ідея такого експерименту.

— Багато в чому робота міськвиконкому і райвиконкомів дублюється. А там, де це є, неминуче виникає слабке місце, оскільки важко визначити найвідповідальнішого за ту чи іншу ділянку роботи.

Охорона здоров'я та народна освіта у місті передані, як кажуть, в одні руки. У райвиконкомах, відповідно, ліквідовано відділи охорони здоров'я і райвно, у міськвиконкомі такі відділи розширені.

У міськвиконкомі створено централізовані бухгалтерії. Це дасть змогу, наприклад, одночасно для всіх лікарень, шкіл, дитсадків закупляти різноманітний інструментарій, обладнання, продукти харчування, що для ринкових відносин дуже важливо. Адже місто всього купить у чотири рази більше, ніж район (у Луганську —чотири райони). А чим більша закупівля, тим значна цінова знижка з боку продавця. Ось уже й фінансовий виграш у цілому для міста. Закриємо ми й такі лазівки, які були раніше. Один дитсадок закуповує масло по 600 тисяч карбованців за кілограм, а інший чомусь аж по 750 тисяч...

— А як із зарплатою вчителям і медикам?

— Багато хто з них обурювався: ось нашим колегам у тому районі своєчасно зарплату дали, а нам на три місяці затримують! Мі пояснювали: у тому районі краще працюють підприємства, від чого бюджет райвиконкому багатший. Але ж учитель не винний, що він працює у «бідному» районі, а не в «багатому», і працює не гірше за щасливішого колегу. Тепер зарплата буде виплачуватися по районах одночасно.

Так само буде і з виплатою пенсій.

— Чи не перестанете ви допомагати лікарням і школам зовсім?

— Ні, звичайно. Як можна, адже ж ці заклади містяться на території нашого району, їх працівники тут живуть, діти. Але тепер у нас — інші доходи. Треба, наприклад, зробити ремонт школи — поговоримо з керівником будівельного підприємства, що, мовляв, ми ж поруч: педагоги, медики і будівельники, у нас одне коло виборців. Допоможіть по-сусідському. Постійно шукатимемо спонсорів.

— У районному бюджеті все одно залишилося немало статей.

— Звичайно. Найбільша з них — з виплати житлових субсидій малозабезпеченим: 139 мільярдів карбованців. Передбачено допомогу самотнім матерям, матерям, які не одержують аліментів на дітей. Включено молодіжні програми, програми з розвитку фізкультури і спорту. Також загальнорайонні заходи. І так далі. На всьому цьому ми тепер можемо серйозно зосередитися, не так, як раніше.

— Що значить: не так, як раніше?

— Часом райвиконкоми були просто не в змозі зайнятися так званими другорядними справами, які, по суті, мають бути для них саме першорядними. Ось дивіться: у голови райвиконкому — три заступники. Раніше один з них курирував охорону здоров'я, інший —народну освіту. Роботи — по горло, і їм більше нічого не доручали. Тепер ми за заступниками закріпили частини території району. І кожний має відповідати за все: за те, як живуть пенсіонери, за екологічний стан, за своєчасне прибирання сміття... Ось вона — дійсна наша робота.

— Звертаються люди до вас зараз не рідше, ніж раніше?

— Не рідше. І прохання найрізноманітніші. Приходить дідусь, просить виписати хоча б один мільйон карбованців допомоги. Мовляв, пенсія маленька, а за квартиру доводиться платити багато. Запитуємо, чи одержує він житлову субсидію. Ні, відповідає, мені сусіди сказали, що коли отримуватиму субсидію, то з часом моя квартира перейде державі. Пояснюємо йому, що житлові субсидії були завжди, тільки раніше держава віддавала їх ЖЕКам, а тепер вони адресні. Ніхто квартиру не забере. І що ж ви, дідусю, просите один мільйон на рік, коли держава готова надати вам субсидії на 2,5 мільйона карбованців на місяць? Повірив він нам, хоча й не відразу. Хто тільки такі чутки поширює?

— Пенсіонери — народ недовірливий.

— Є в них для цього причини. Вони — загальновідомі. Але коли до пенсіонерів повернутися обличчям... Ось у фірмовому магазині взуттєвої фабрики відкрився новий відділ, де продають дешеве взуття для пенсіонерів. Це може бути взуття дещо застарілих моделей чи «свіже», але з малопомітними дефектами. Три пенсіонери-активісти регулярно приходять на фабрику і самі відбирають взуття на продаж у відділі. Таку ж допомогу з близною готова надати пенсіонерам фірма «Грація». Ось тут будь-яка недовіра зникає.

— Впорядкування і чистота району — проблема величезна...

— Ми підрахували: у недозволених місцях у районі навалено 4,5 тисячі кубометрів сміття. Цілий ешелон. Із цими завалами доведеться ой як поморочитися. Особливо грішать мешканці приватного сектора. Причому, навалять купу сміття посеред вулиці, а потім самі ж біжать до райвиконкому: допоможіть. Відтепер ми з ними розмовляємо так: укладете договори з комунальниками —приберемо сміття. А ні, то розбирайтеся самі. Стали укладати. А то — не хотіли, гроші економили. А що тут економити? За прибирання сміття належить платити раз на півроку 90 тисяч карбованців із члена сім'ї, пенсіонери ж платять 25 відсотків цієї суми.

Упевнений, що наш, центральний, район міста стане набагато чистішим уже незабаром.

Ще — про проблему чистоти наших вулиць. Ми навіть через народних депутатів України пробивали питання про те, щоб на місцях установлювати штраф за самовільне влаштування смітників. Врешті-решт, різний менталітет у людей у різних куточках країни. Позначається він і на охайності. Може, наприклад, у Львові люди більше звикли стежити за порядком на вулицях. Хай там будуть одні штрафи за названі порушення. А нам треба, кого слід, привчати до акуратності відчутним штрафом.

— Михайле Петровичу, ви швидко опанували коло нових обов'язків, до яких привели поправки в районному бюджеті?

— Допомагає постійний тісний контакт із людьми.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганська область.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

Словаки шукають партнерів

Учора в українській столиці відкрилася виставка "Словаччина маркет-96". Тридцять п'ять фірм із сусідньої держави експонують продукцію легкої, харчової промисловості, сільського господарства тощо. Головне завдання словацьких підприємців: знайти в Україні покупців або партнерів для співпраці. До речі, товарооборот між двома державами становив за вісім місяців цього року більш як 250 млн. доларів. Позитивне сальдо — у словаків (експорт — 151 млн. дол.).

● *Кишинів*

На фінішній прямій — п'ятеро

Центрвиборчком Молдавії закінчує реєстрацію списків громадян на підтримку кандидатів на пост президента на майбутніх президентських виборах, що відбудуться 17 листопада. Лише п'ять із 15 претендентів зуміли зібрати необхідні для реєстрації 20 тис. підписів. Це нинішній президент Мірча Снєгур, глава парламенту Петру Лучинський, прем'єр Андрій Сангелі, лідер комуністів Молдавії Володимир Воронін і представник опозиційної партії демократичних сил Валерій Матей.

● *Бонн*

Добре мати «великого друга»

Німеччина всіма силами підтримує прийом Чехії у члени НАТО, заявив міністр оборони ФРН Фолькер Рюе в ході розмови з новим главою чеського військового відомства Милославом Виборним. У Чехії, зазначив Рюе, є всі можливості для того, щоб бути в першій десятці країн, яких приймуть до Північноатлантичного союзу. На думку міністра оборони ФРН, прийом до НАТО та Європейського союзу нових членів неминучий.

● *Нью-Йорк*

Прозорий натяк

Виступаючи на 51-й сесії Генеральної Асамблеї ООН, заступник міністра закордонних справ Афганістану Абдула Рахім Гафурзая заявив, що нинішнє загострення положення в країні спричинено «іноземним втручанням», а озброєні формування ісламських фундаменталістів «Талібан» «виступили в ролі найманців». Хоча афганський дипломат прямо не вказав на державу, звинувачену ним у втручанні в справи своєї країни, проте раніше він називав Пакистан і заявляв, що має показання полонених пакистанських офіцерів.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

БУХАРЕСТ ЧЕКАЄ НА ВИБОРИ

У Києві до цього поставилися з розумінням

ТРОХИ більше як за місяць, 17 листопада, у Румунії відбудеться перший тур президентських виборів. Саме з передвиборними потребами правлячої в державі Партії соціальної демократії багато хто пов'язував застій в україно-румунських переговорах.

На початку місяця опозиційна румунська газета «Зіуа» голосно заявила: переговори з Україною переносяться через вибори. Такого висновку дійшов кореспондент після розмови з державним секретарем МЗС Румунії Габріелем Гафіцою. Втім, сам дипломат наступного дня категоричність окремих висловлювань «Зіуа» спростував, зауваживши: написане в газеті є дуже вільною інтерпретацією того, що він говорив. Але цікавий, власне, не факт неточної передачі його міркувань, а ті роз'яснення, які Г. Гафіца виклав на брифінгу в МЗС Румунії. Ось як розтлумачив він, зокрема, твердження «Зіуа», що «переговори з Україною відновляться лише наступного року».

«Обидва міністри закордонних справ мали нещодавно зустріч у Нью-Йорку, — повідомив пан Гафіца. — Вони домовилися про те, щоб у період передвиборної кампанії в Румунії не проводити переговорів, а лише консультації на рівні начальників управлінь, які ведуть відповідний регіон. Перша така зустріч відбудеться в Києві ще до виборів у Румунії протягом жовтня. А переговори щодо базового договору буде відновлено в першій половині наступного року. Дату ще не визначено, і, відповідно, немає їх графіка.

Факт, що переговори з Україною не просуваються швидкими темпами, потрібно тлумачити не як ознаку безсилля або неспроможності, а як аргумент відповідальності з боку обох міністерств, оскільки кожна сторона намагається зрозуміти позицію візаві, усвідомити внутрішню ситуацію в іншій державі та знайти взаємоприйнятні формулювання. Таким чином, те, що ми не маємо точного графіка майбутнього раунду переговорів, зовсім не заважає розвиткові нормальних відносин та природного діалогу між міністерствами закордонних справ, урядами та іншими інституціями».

Безперечно, така досить відверта заява заслуговує на увагу: вперше румунська офіційна особа вказала на причину затримки переговорного процесу. Хоча багато хто в Україні може порадіти зі своєї здогадливості: така причина для Києва не великий секрет. Питання в іншому: чи слід розглядати висловлювання Г. Гафіци як своєрідний натяк, що після виборів румунська сторона стане поступливішою? Чи можна сподіватися?

До речі, сам Гафіца підміняє нині добре знаного нами Марчелло Діну, який, власне, і вів переговори з Києвом. Він нині перебуває в Кишиневі, де тимчасово виконує обов'язки посла Румунії в Молдові Марина Єнаке, котрого включено до передвиборної команди президента Ілієску. Такі переміщення ще раз підтверджують: для румунського уряду на першому місці нині — вибори.

Але окрім виборів, які стримують Бухарест від активізації переговорного процесу з Києвом, є ще й прагнення Румунії до вступу в НАТО, яке її мало б підштовхувати. Румуни, як відомо, дуже нервово сприймали те, що вони не включені до першого ешелону кандидатів, тоді як туди увійшла сусідня Угорщина, з якою були певні проблеми. Але тепер між державами підписано Договір про порозуміння, співробітництво і добросусідство, і Бухарест, можливо, змириться зі вступом до альянсу «в другу чергу». Чи не означатиме це, що Румунія зможе ще «подумати», перш ніж укласти великий договір з Україною? Втім, поки що румунські урядовці стверджують, що їхня держава «має право бути в першому ешелоні» нових членів НАТО.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

До краю предків

НАПРИКІНЦІ минулого місяця 17 дітлахів та 23 дорослих з Хорватії приїхали в Україну, аби побачити край своїх предків, почути його пісні і, водночас, показати своє пісенне й танцювальне мистецтво. Всі вони — члени культурно-просвітницького товариства «Україна» з міста Славонський Брод.

— Все починалося з секції при Хорватському культурному товаристві, — розповідає секретар культурно-просвітницького товариства "Україна" Микола Застріжний. — Згодом вона переросла і за кількістю членів, і за програмою в культурно-мистецьке товариство імені Івана Сенюка. І тепер до нього входять люди різного віку, всі вони закохані у свою рідну мову, мистецтво, традиції, пишаються тим, що є українцями і вважають, що мають дві батьківщини —Хорватію й Україну.

У Чернігові гості виступили з концертами разом з народним самодіяльним ансамблем танцю «Дружба» та заслуженим народним хором України «Десна». Тут-таки відбулося урочисте підписання Угоди про співпрацю цих трьох партнерів. У заходах взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Хорватія в Україні Джуро Відмарович та радник цього посольства Степан Глас. Разом з ними гості відвідали славнозвісний музей Михайла Коцюбинського, побували також в інших історичних місцях Чернігівщини, що залишило незабутні враження у всієї делегації.

— Україна першою підтримала Хорватію, визнавши її незалежність, — сказав на прощання член культурно-просвітницького товариства "Україна" Федір Ворас. —Наші з вами історичні долі однакові. І ми ніколи не забудемо підтримки вашого народу.

Валентина ЛУКОНИНА.

Нинішня осінь виявилася надзвичайно «врожайною» д[ля] україно-хорватських відносин. Спочатку — візит до Києва міністра закордонних справ РХ Мате Гранича, парафування Договору про дружбу та співробітництво. Після цього — [ві]зит хорватського міністра оборони Гойко Шушака, підписа[ння] Угоди про військове співробітництво.

А на початку наступного року Загреб має відвідати м[і]ністр закордонних справ України Геннадій Удовенко, пот[ім] — Президент України Леонід Кучма. Тоді й буде підписа[но] парафований недавно в Києві «великий» договір.

Такі, зовсім не погані, справи у політиків. Але, як видн[о], пожвавлюються і народна дипломатія. І це не дивно, адже[ж] народів Хорватії та України багато спільного.

На знімку: міністри оборони України й Хорватії Оле[к]сандр Кузьмук і Гойко Шушак: починаються великі справ[и].
Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінфор[м])

Алло, Токіо!

Справі батька і благодійності вірний

ЦЬОГО тижня у Києві відбудеться п'ятий медичний міжнародний семінар «Чорнобиль Сасакава». Сасакава — японський бізнесмен, президент благодійного фонду, який вже протягом п'яти років надає гуманітарну допомогу країнам, потерпілим від Чорнобильської катастрофи. Кореспондент «ГУ» Наталя ФІЛІПЧУК зателефонувала Надзвичайному і Повноважному Послу України в Японії Михайлу ДАШКЕВИЧУ і попросила розповісти про цей фонд детальніше:

— Фонд було засновано ще 1962 року Рьоїті Сасакавою, а нині його очолює син засновника Йохей Сасакава. На першопочатках ця організація надавала гуманітарну допомогу країнам, що розвиваються, або таким, що потерпіли від стихійних лих. Проте протягом останніх п'яти років майже всю роботу фонду зосереджено на виконанні міжнародної програми «Оцінка наслідків впливу Чорнобильської катастрофи на здоров'я людей».

Зусиллями фонду у Києві та Коростені (Житомирська область) відкрито діагностичні центри, в яких пройшли обстеження понад 64 тисячі українських дітей. Фонд організовує також бригади японських лікарів, які мають досвід роботи з опроміненими хворими. На нинішній симпозіум також приїде група з 25 фахівців. І серед них — вперше Йохей Сасакава.

Симпозіум стане підсумком п'ятирічної роботи фонду. Участь у ньому братимуть учені з Білорусі, Росії, представники Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Про кого говорять

Президент одружується

НОВИЙ роман 78-річного президента Південно-Африканської Республіки Нельсона Мандели — нині найбільш хвилююча тема в країні.

Правляча партія Африканський національний конгрес (АНК) ніколи не приховувала своїх почуттів до колишньої дружини Мандели — Вінні, вважаючи, що та зловживає роллю дружини. Тому багато хто гадав, що розлучення глави АНК з неугодною його партії дружиною було неминучим. А яка доля очікує на нову обранку президента ПАР — 50-річну вдову президента Мо[за]мбіку Грасе Машел?

Хоч це й дивно, але, схож[е], вона до вподоби двору. Наві[ть] місцеві газети, які заради се[н]сації готові «допекти» ко[му] завгодно, досить тактовн[о] поставилися до такого незв[и]чайного кохання і дружн[о] привітали главу держави [з] «правильним вибором». Д[о] загального «хору» прибічн[и]ків Грасе Машел приєднал[о] свій голос і духовенство. А[р]хієпископ англіканської це[р]кви Десмонд Тату дружн[ьо] порадив президентові негай[но] одружитися, «щоб не бу[ти] поганим прикладом для мол[о]ді».

У нас будуть нові паспорти. На карточці

ПАСПОРТ-КАРТКА громадянина України, яким до 1998 року плановано замінити нинішній паспорт, являє собою багатошарову пластикову картку з нанесеною на її зворотному боці кодовою смугою.

Про це повідомив у інтерв'ю «Інтерфакс-Україна» завідувач відділу Кабінету міністрів України з питань правоохоронних органів і боротьби із злочинністю Валентин Пшеничний, коментуючи відповідну постанову уряду.

Він зазначив, що нині паспорт-картка ще перебуває в процесі розроблення, який плановано завершити на кінець 1996 року.

Очікується, що вже з самого початку наступного року паспорт-картка поступово запроваджуватиметься. А цілком завершити заміну паспорта старого зразка (паспорта-книжки) на картку, за його словами, вдасться не раніше 1998 року, коли буде повністю сформовано Єдину автоматизовану паспортну систему.

Як пояснив В. Пшеничний, програмою запровадження паспорта-картки передбачено, що в перехідний період під час отримання нового паспорта громадянин України отримуватиме також картку спрощеного варіанта із занесенням до неї лише імені, по батькові, прізвища, ідентифікованого номера та коду органу, який її видав.

Паспорт-картка в повному його варіанті міститиме, окрім цієї інформації, дані біометричної індентифікації та інформацію, що зчитується машиною.

Кримінал

«Залізний кінь» — за тридцять гривень

Оригінальний спосіб підзаробити знайшов чотирнадцятилітній підліток — мешканець села Полтавське Красноперекопського району. У радгоспі «Орловський» він викрав... два трактори. Один із «залізних коней» було продано за 30 гривень двом незнайомцям, які й зробили заповзятливому юнакові таке незвичне «замовлення».

Темної ночі викрадач завів трактора на польовому стані радгоспу і пригнав його в призначене місце, де і отримав свій гонорар. Так само було викрадено й другу машину. Її юний тракторист сховав у саду. Пропажу раптово виявили жінки із садівницької бригади. Слідчі органи вийшли на слід крадіжника, і невдовзі він опинився в СІЗО.

Втім, історія для нього скінчилася досить благополучно: викрадача було передано на поруки батькам.

Андрій ПІЛАТ.

Крим.

Розперезалися

Поцупили череду

Шістнадцять корів та бичків викрали з ферм колективних господарств Маловисківського району троє зловмисників, яких спіймала міліція. Можливо, вони й далі продовжували б свій промисел, якби після чергової крадіжки одному з місцевих правоохоронців не спало на думку перевірити ринок у селищі Смолине. Під час рейду в полі зору опинилися троє підозрілих молодиків, які торгували м'ясом, хоч самі худоби не вирощували. Перевірка підтвердила: м'ясо було із двох корівок, викрадених напередодні з ферми у селі Ленінці. Торговців узято під варту, іде слідство, яке й виявить, скільки ж насправді худоби було викрадено спритною трійкою. Є підозра, що вищеназвана цифра насправді значно більша.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

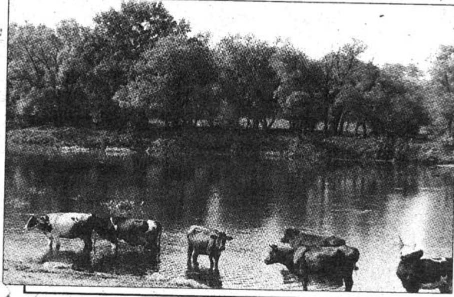

Не плутайте фонд з «общаком»

Унікальна, принаймні для України, доброчинна структура почала діяти в Одесі: «Фонд соціальної допомоги сім'ям засуджених та особам, що перебувають у виправно-трудових закладах». Вона докорінно відрізняється від злочинних угруповань, які таємно прагнуть допомогти «своїм», що потрапили за грати: діє відкрито й гласно, з благословіння міськради і правоохоронних органів. Її стараннями нещодавно було, скажімо, погашено борги слідчого ізолятора №1 за хліб, постачено свіжі овочі в деякі колонії, надано матеріальну допомогу сім'ям окремих засуджених. А загалом завдання фонду, заснованого Віктором Кратунком, котрий, до речі, сам пізнав «принади» життя за гратами, досить широкі: це і поліпшення умов утримання людей у місцях відбування покарання, й відновлення виробництва у зонах, й запобігання злочинності, передусім дитячої, й підтримка звільнених з місць ув'язнення — шляхом тимчасової матеріальної допомоги, працевлаштування й навіть надання (у майбутньому, коли самі для себе спорудять) житла та багато що інше.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Б'ють за слово

КОЛИ Віктор Мельник, завідувач відділу молодіжної газети «Панорама» (видання обласної ради народних депутатів), піднімався до свого службового кабінету — робочий день тільки починався — на східцях між першим і другим поверхом його зупинили двоє молодиків.

Одного з них, лідера місцевої організації УНА-УНСО Сергія Чумака, журналіст знав особисто. Кинувши звинувачення Мельнику, мовляв, пишеш не те, що слід (насправді сказане звучало так, що на папір його неетично переносити), Чумак ударив його кулаком в обличчя.

Внизу у вестибюлі були колеги потерпілого — завідувач відділу молодіжки Леонід Миколайчук і власкор газети «Сільське життя» Іван Волошенюк. Один із них втрутився в суперечку, інший спробував викликати міліцію.

Редактор газети Борис Данильченко вважає, що причина помсти — публікація під заголовком «Українські патріоти» з московським акцентом», в якій ішлося про діяльність місцевих унсовців.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На прикордонних перехрестях

Вибухонебезпечний матрац

Що не кажи, а контролерська служба вимагає від прикордонних нарядів, які щодобово виходять на охорону державних кордонів, неабиякого зосередження і моральних сил. Адже прикордонним контролерам доводиться мати сьогодні справу з нелегальними мігрантами, наркокур'єрами та контрабандистами.

Так, воїни залізничного пункту перепуску «Кучурган» однойменного відділення прикордонного контролю Котовського ЗПК нещодавно в одному з вагонів потягу сполученням «Адлер—Кишинів» виявили небезпечну знахідку. Докладніше про цей випадок розповів начальник ЗПК «Кучурганзалізничний» старший лейтенант Костянтин Логвинов:

— Прикордонна зміна, очолювана прапорщиком Ігорем Шипковим, здійснювала звичайну перевірку документів пасажирів та огляд купе і службових приміщень потягу. У вагоні № 15 у робочому тамбурі, в непримітному на перший погляд сигнальному ліхтарі молодший сержант Олег Запотоцький виявив 14 запалів («УЗРГМ-2») до ручної гранати. Начальникові зміни довелося приймати рішення про поглиблене обстеження цього вагона, адже залишалася ймовірність, що в купе або службових приміщеннях є інші небезпечні «гостинці». Інтуїція не підвела прикордонників. Справді, в одному з купе вагона, у спальному матраці, контролери виявили жовту пластикову речовину штучного походження вагою в один кілограм. Після докладного аналізу із залученням фахівців Роздільнянської митниці з'ясувалі, що незрозуміла речовина — то звичайнісінька пластикова вибухівка! До речі, наявної маси вибухівки, за умови спрацювання детонатора, вистачило б для того, щоб висадити в повітря вагон і як наслідок — пустити потяг під укіс.

На залізничному пункті перепуску «Кучурган» щодобово воїни ЗПК обслуговують більш як дюжину потягів, що перетинають лінію державного кордону, і кожному з них треба приділяти належну увагу, щоб унеможливити появу на території України таких небезпечних «гостинців», а також наркотиків та нелегальних мігрантів. До речі, тільки за три останніх місяці їх було затримано близько ста.

Олександр ФИЛЬ, лейтенант.

Тяжка ти, ноше контрабандна

Останнім часом прикордонники виявили і передали представникам митних органів товарів та сировини, що їх незаконно перевозили через кордон, на 52,1 тисячі гривень. Не припиняються спроби перевезення через кордон поза межами пунктів пропуску, визначених постановою Кабінету міністрів, горілчаних та тютюнових виробів. Так, на об'їзному шляху поблизу села Лучинське Одеської області прикордонний наряд затримав МАЗ, завантажений горілкою на суму 12 тисяч гривень. А в пункті пропуску «Луганськ-авіа» було затримано громадянку України, яка намагалася незаконно провезти 12 кг позолочених корпусів від годинників.

Прес-служба Прикордонних військ України.

Собака Герсик «винюхав» 40 грамів чистого опіуму

Собаки породи російський спаніель добре відомі серед кінологів.

Перші помічники вони й для прикордонників. Завдяки їм на кордонах країни вилучено чимало наркотиків та вибухових речовин.

Так, приміром, прикордонний наряд ОКПП «Прикарпаття», до складу якого входила спеціальна оглядова група зі службовою собакою породи російський спаніель, проводячи огляд вагона, в ящику для інструментів знайшов поліетиленовий пакет. Серед медичних бинтів собака Герсик виявила близько сорока грамів опію.

Андрій КУЧЕРОВ.

ПРИКЛАД, ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ

НА ЗАПРОШЕННЯ Охтирської міськради міністр оборони України Олександр Кузьмук і командувач Національної гвардії Ігор Вайків взяли участь у врученні ордерів на квартири військовослужбовцям і співробітникам міліції. Власним коштом місто збудувало й передало вартовим безпеки країни та правопорядку одразу 42 квартири.

Відзначено й особисті заслуги мера Охтирки Олексія Нестеренка у розв'язанні соціальних проблем військовиків. Йому присвоєно звання лейтенанта запасу ВМС України з врученням іменного кортика. Скориставшись нагодою, Олександр Кузьмук також нагородив грамотами та цінними подарунками групу співробітників Інституту артилерії при Сумському держуніверситеті — провідного в Україні навчального закладу з підготовки кадрів для ракетних військ та артилерії.

—Попри всі економічні негаразди, — сказав кореспондентові «Голосу України» Олексій Нестеренко, — пріоритетним напрямом діяльності нашої міськради залишається будівництво житла та об'єктів соцкультпобуту. І нинішня подія — це один з результатів такої політики. За останніх три роки в Охтирці зведено тисячу квартир. Завдяки цьому ми повністю забезпечили житлом переселенців із зони ЧАЕС, помітно просунулася черга і серед інших категорій громадян.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

Коментар

У вусі дзвенить чи гривню дають?..

(Початок на 1-й стор.).

Хоча уряд вживає деяких нестандартних заходів. Скажімо, Кабінет міністрів постановив залучити для цього кошти державних фондів приватизації, інноваційного фонду, охорони праці, сприяння конверсії, цільових галузевих фондів. Залишки коштів на їхніх рахунках переказують на спеціальний рахунок у НБУ. Плановано також використати з цією метою кошти, які отримують бюджетні установи й організації від надання платних послуг, оренди приміщень тощо. Та незважаючи на ці та інші заходи, цілковито нереальною є навіть думка про погашення заборгованості протягом найближчого часу.

І попри оптимістичні заяви, ситуація загрожує погіршуватися й надалі. Зокрема, народний депутат Олександра Кужель вважає, що сьогоднішню заборгованість було закладено під час прийняття бюджету на 1996 рік, адже тоді планували зростання виробництва, а отже, на рахунок запланованого, але не втіленого зростання і можна віднести заборгованість у зарплаті. Володимир Пилипчук також звертає увагу на те, що коли на 1996 рік було подано найреалістичніший та найзбалансованіший бюджет, то чому ж тоді постають проблеми із виплатою зарплати? На його думку, вихід сьогодні може бути лише один — різке скорочення видатків, зокрема на виконавчу владу, бо за останні кілька років її фінансування зросло у 5 разів. Голова Комісії з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів Валерій Череп вважає, що в нинішній ситуації косметичні заходи не допоможуть. На його думку, є лише одна можливість розрахуватися з боргами: піднести рівень виробництва і цим самим збільшити відрахування до бюджету. Проте навряд чи найближчим часом вдасться піднести виробництво до такого рівня, щоб крім зарплати можна було виплачувати ще й борги, — такої думки дотримується Вадим Гетьман. Він вважає, що потрібно ліквідувати саму причину, щоб надалі не породжувати не тільки заборгованості, а й нереальної заборгованості. Зокрема, відома теорія Філіпса стверджує, що якщо в країні невисока інфляція, то є безробіття і, відповідно, навпаки. Натомість ми живемо в країні, де немає ні інфляції, ні безробіття. У цьому й полягає небезпека, що заборгованість і надалі накопичуватиметься як снігова лавина. Адже ми досі вважаємо, що можна зберегти ту інфраструктуру, яка була в 1990 році, тоді як ВВП з того часу скоротився на 60 відсотків. Іншими словами, часто заробітну плату не просто не виплачують — її не заробляють, бо гроші можуть з'явитися лише в результаті реалізації виробленої продукції. Це, звичайно, не стосується пенсіонерів. Якщо ж говорити про зарахування заборгованості на особові рахунки, то варто зазначити, що на будь-які рахунки можна покласти лише реальні кошти, а не «повітря». Інакше гривні буде завдано непоправного удару, адже це та сама емісія. Тобто в цьому разі знову найбільше постраждають найнезахищеніші верстви населення. Отже, на думку Вадима Гетьмана, найдоцільніше піти шляхом виненсення заборгованості на рахунок державного боргу з тим, щоб, узявши в міжнародних фінансових організацій незв'язані кредити, поступово ліквідувати заборгованість.

Тож питання стоїть так, що розплачуватися треба. Бо, як зазначив народний депутат Володимир Чемерис, сьогодні це вже не лише проблема економіки, а й політики та права. Бо в разі сформування Конституційного суду однією з перших його справ може стати розгляд позову від необмеженої кількості позивачів щодо заборгованості у заробітній платі та соціальних виплатах.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Аналіз

Зарплата уявна та реальна,

або Де взяти три мільярди гривень

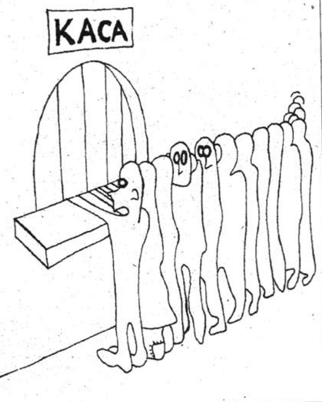

СЬОГОДНІ в готівковому обігу — 3 мільярди гривень, і близько 3 мільярдів гривень становить борг держави за різними виплатами населенню. Співвідношення 50 на 50 поміж очевидним і прихованим обсягами готівкової емісії спричиняє низку запитань — від риторичних до конкретних. Наприклад, на засіданні Верховної Ради України 20 вересня цього року не раз лунали запитання до уряду: коли буде погашено заборгованість у заробітній платі? що казати людям? чому не скорочується строк затримки виплат?

1. «Великий вибух»

Проблема заборгованості у виплатах населенню не нова (див. «ГУ» від 8 лютого і 6 квітня 1996 р.). З початку 1994 року затримки виплат заробітної плати стали систематичними, а з осені минулого року зростання заборгованості за соціальними виплатами набуло вибухового характеру.

Фактично — це добре відомий ефект вибухового зростання дефіциту бюджету під тиском інфляції. Таке трапляється, коли відношення бюджетного дефіциту до реального національного продукту перевищує деяку порогову величину. Саме це є умовою для розквіту гіперінфляції. Щось подібне відбулося наприкінці минулого року з українською економікою, в якій тривав спад обсягів виробництва й збільшувалася заборгованість бюджетних виплат, тобто зростало відношення нелегалізованого, або прихованого, дефіциту бюджету до валового внутрішнього продукту. Зауважимо, що економіка — це нелінійна система, поведінка якої в майбутньому може радикально відрізнятися від її поведінки в минулому. Нехтування цих обставин часто призводить до недооцінки впливу економічного спаду на інші процеси, що відбуваються в економіці України.

Сказане наочно ілюструє малюнок. За січень-травень цього року заборгованість за виплатами населенню подвоїлася двічі: із 60 до 120 і потім до 240 трлн. крб. (крива БОРГ). Точніше, заборгованість зростала навіть швидше, ніж у геометричній прогресії, — як рівень споживчих цін або курс долара під час гіперінфляції-93. Отож насправді «фінансова стабілізація» виявляється, так би мовити, «прихованою гіперінфляцією», в якій звичайний інфляційний податок перетворився на новий «стабілізаційний» податок. Поки що цей податок називається боргом державного й місцевих бюджетів. Проте повернути такий борг не легше, ніж відшкодувати хоча б один із 116 мільярдів рублів, що становили заощадження населенню за станом на 1 січня 1992 року.

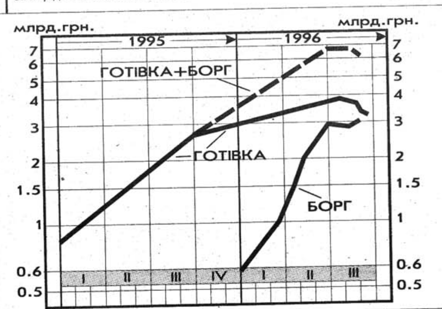

З малюнка також можна побачити, що сьогодні сума боргу зрівнялася з обсягом готівкової емісії на рівні 3 мільярдів гривень. Зміна нахилу графіка, що відображає динаміку готівкової емісії (крива ГОТІВКА), восени 1995 року вказує на початок згаданого вище етапу вибухового зростання заборгованості. Пунктирна крива (крива ГОТІВКА+БОРГ), яка позначає суму обсягів готівки та боргу, продовжує хід суцільної кривої (кривої ГОТІВКА) у 1995 році на перше півріччя 1996 року. Це свідчить про те, що заходи фінансової стабілізації 1995 року за своєю суттю не змінилися, і в 1996 році зменшення темпу зростання готівкової маси відбувалося за рахунок збільшення темпу зростання боргу. Призупинення зростання суми боргу означає, що фінансова стабілізація потребує нових джерел.

2. Плани й дії уряду

Такий висновок підтверджує і те, що на засіданні Верховної Ради 20 вересня віце-прем'єр-міністр України Віктор Пинзеник повідомив про готовність уряду винести проект закону із «нестандартними заходами» для розв'язання проблеми заборгованості. Віце-прем'єр підкреслив, що цю проблему можна вирішити тільки за рахунок тіньового сектора економіки. Він також висловив сподівання на підтримку уряду з боку Верховної Ради. Останнє зрозуміло, бо включення відповідної суми на погашення боргу до видаткової частини бюджету-97 може призвести до зміни боргу-96 на борг-97 і так далі. А зарахування заборгованих сум на особисті рахунки громадян, про що днями знову заявив Президент України, передбачає перетворення прихованого дефіциту бюджету на внутрішній державний борг, формування якого досі не має принципового розв'язання.

Відповіді Віктора Пинзеника народним депутатам можна узагальнити так. Щоб погасити заборгованість, треба зробити емісію в сумі 3 мільярди гривень. Це неприпустимо. Податки підвіщувати не можна. А продаж іноземної валюти призвів би до втрати комісійних. Отже, argumentum ab impossibili (доказ від неможливого).

До цього слід додати те, що передбачено постановою КМУ і НБУ від 31 серпня 1996 р. «Про заходи щодо залучення додаткових надходжень до бюджету та підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів для забезпечення фінансування соціальних виплат населенню». Постановою визначено скорочення штатної чисельності бюджетних установ, скорочення навчальних планів у закладах освіти, скорочення лікарняних ліжок («упорядкування функціонування цілодобових ліжок»).

3. Чи коштуватиме долар 90 копійок?

Очевидно, що звільнення робітників бюджетних установ навіть разом із найсуворішим обліком і контролем, яким у постанові відведено важливе місце, не приведуть до появи 3 мільярдів гривень. Цих грошей просто не передбачено в бюджеті. Нагадаємо, що в постанові Верховної Ради від 23 січня 1996 року йшлося про включення до видаткової частини бюджету-96 погашення заборгованості із заробітної плати за 1995 рік. Це не було зроблено. Мало того, постановою Верховної Ради від 24 травня 1996 року практику затримки грошових виплат населенню було легалізовано встановленням трьох черг на виплати з поточних доходів бюджету. Тобто ні боргу, ні зарплати, а уряд стабілізує економіку.

Подивімося тепер на проблему 3-мільярдного боргу з другого боку. 3 мільярди гривень — це лише половина середньої заробітної плати, або 60 гривень на одну людину. Проте одночасна виплата трьох мільярдів збільшила б готівкову масу удвічі, що мало б означати принаймні дворазову девальвацію неконвертованої гривні. Це, вочевидь, не відповідає політиці фінансової стабілізації. Напередодні грошової реформи голова правління НБУ Віктор Ющенко в інтерв'ю газеті «Урядовий кур'єр» (від 31 серпня 1996 р.) сказав, що за умов дотримання проголошеної урядом політики за 6—7 місяців обмінний курс гривні «підніметься десь у два рази» (до кінця року — до 1,5 грн./дол.). Отож може статися, що в лютому—березні наступного року долар коштуватиме десь 90 копійок — майже, як колись рубль!

Як поєднуються наміри погашення 3-мільярдного боргу із планами ревальвації гривні? Важко сказати. Хіба що за умов подальшої значної девальвації гривні. Ревальвація гривні означатиме збільшення суми боргу в доларовому виразі і знецінення іноземних кредитів, які мали б бути використані на погашення цього боргу. З другого боку, ревальвація гривні дасть можливість Національному банкові бути покупцем іноземної валюти, а також змусить населення продавати іноземну валюту —особливо в разі продовження затримки соціальних виплат. Проте все це може мати лише короткочасний ефект, бо реальним підгрунтям ревальвації може бути тільки довгострокове економічне піднесення, про це поки що не йдеться. Крім того, плати ревальвації потребують скоріше встановлення нових валютних обмежень, ніж запровадження конвертованості гривні.

4. Легалізація боргу чи безоплатність праці

Як згадувалося вище, для розв'язання проблеми заборгованості щодо бюджетних виплат уряд планує «нестандартні заходи». Це можна розуміти по-різному, бо ця проблема і принципово, і технічно не вкладається у звичайні рамки. Передовсім через те, що поняття заборгованості бюджету перед робітниками та іншими категоріями громадян не існує. Зокрема, чинник ненадходження коштів до бюджету не робить невчасні виплати населенню більш легітимними. А якщо коротко, то нинішня ситуація має бути врегульована законом, який захистив би права громадян на вчасне одержання винагороди за працю і на соціальний захист згідно зі статтями 43 і 46 Конституції України.

Звичайно, було б наївно розраховувати на те, що можна прийняти закон, котрий усупереч економічним законам вирішив би проблему заборгованості. Тож мова йде про легалізацію боргу, його погашення протягом певного строку та повного припинення практики невчасних соціальних виплат у майбутньому. За умов сьогодення зробити це важко. Проте ситуація не є безнадійною. До того ж слід врахувати й те, що ніякого «суспільного договору» про безоплатну працю до цілковитого розв'язання всіх економічних проблем не існує. Є лише Конституція України.

Сергій РОЖКОВ,
доктор фізико-математичних наук.

Держтелерадіо України
Агентство «Телерадіореклама»

ТЕЛЕ

ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ
щоденні рекламно-інформаційні блоки, тематичні передачі «Перспектива» та «Презентація» (зустрічі з діловими людьми, виставки, аукціони, телеігри, конкурси, шоу, лотереї тощо).
ВИГОТОВЛЯЄ
відеокліпи, відеофільми, споти, сюжети.

РАДІО

ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ
щоденні рекламно-інформаційні випуски (репортажі, інтерв'ю, коментарі, огляди, оголошення тощо).
ВИГОТОВЛЯЄ
магнітофільми та іншу аудіопродукцію.
РОЗМІЩУЄ
вашу рекламу в найпопулярніших передачах Українського телебачення і радіо.

МИ ГОТОВІ УКЛАСТИ З ВАМИ УГОДУ НА ДОВГОСТРОКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО. МИ БУДЕМО РАДІ, ЯКЩО СВОЄЮ РЕКЛАМОЮ ДОПОМОЖЕМО ВАМ У РОЗВ'ЯЗАННІ ВАШИХ ПРОБЛЕМ!

НАША АДРЕСА: 252033, Київ-33, вулиця Володимирська,69-А. Т/ф.:224-45-43,220-91-29.

ГАЗ
"ГАЗЕЛЬ"
"ВОЛГА"
УАЗ
ВАЗ
ИЖ
"МОСКВИЧ"
ПАЗ
РАФ

НОВЫЕ АВТОМОБИЛИ
СО СКЛАДА В КИЕВЕ

(044) 462-58-78
462-58-79
462-54-75
564-84-00

НАСОСЫ

ГЛУБИННЫЕ
ЭЦВ 4", 5", 6", 8", 10", 12"
И БЫТОВЫЕ
со складов
в Буче и по Украине
(50 моделей, станции управления и защиты, спецпровод)
Тел. в Киеве: (044) 276-2588
Тел. в Буче: (04497) 5-24-02

Звоните нашим региональным представителям:
Черновицкая обл.,Новоселица: (03733) 2-06-49, 2-06-58
Черкасская обл.,Лысянка: (04749) 2-26-80, 2-24-82
Волынская обл.,Горохов: (03379) 2-28-33
Хмельницкая обл.,Виньковцы: (03846) 2-14-92
Чернигов. (04622) 2-40-15
Черкассы: (0472) 42-30-67
Днепропетровская обл.,Желтые Воды: (05652) 2-76-52, 2-46-17
Черновцы: (03722) 2-19-64
Ровно. (0362) 29-69-40, 26-76-22

"ПРИПЯТЬ"

Арбітражним судом Львівської області (290010, Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/601 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Зена Лтд» (юридична адреса: 290059, Львів-59, вул. Промислова, 104; р/р № 003467308 у Львівському регіональному управлінні Промінвестбанку України).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДПІ по Драбівському району Черкаської області повідомляє, що арбітражний суд Черкаської області (257016 Черкаси, бульв. Шевченка, 307) порушив справу № 998/8 про визнання банкрутом ВАТ «Шрамківський цукрозавод» (258032, смт Шрамківка Драбівського р-ну Черкаської обл., вул. Леніна, 21).

Претензії кредиторів приймають у місячний термін з дня опублікування оголошення.

ПРОДМАШ'96 ФЕРМЕРСТВО'96

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ
ВИСТАВКИ-ЯРМАРКИ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
15-19 жовтня 1996 року

Національний виставковий центр України, Київ, пр.Глушкова, 1, павільйон №12

ОРГАНІЗАТОРИ:

Національний виставковий центр, Міністерство машинобудування, ВПК і конверсії,	**за сприяння Мінсільгосппроду України, Держхарчопрому України, Асоціації фермерів України**

РОЗПОРЯДНИКИ:

Асоціація продовольчого машинобудування "Прома", тел.: (044) 213-8173, факс: (044) 213-8660, 213-7721	Фірма "Троян", тел.: (044) 261-75-96, факс: (044) 251-95-76, 251-94-08

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 1148-2 о признании банкротом малого предприятия «Чайка».

Юридический адрес: 334360, Автономная Республика Крым, Черноморское, ул. Рыбацкая, 34а; р/с 000468644 в Черноморском отделении Проминвестбанка, МФО 324526.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Арбитражный суд Сумской области (Сумы, ул. Рыбалко, 2) возбудил дела о банкротстве:

№ 4/102-6 от 1.08.1996 года частной фирмы «Баст» (Ахтырка Сумской области, ул. Красноармейская, 115/56, р/с 644501 в ПИБ г. Ахтырки, МФО 337319).

№ 5/103-6 от 15.08.1996 года Ахтырского филиала «Валерия» Сумской специализированной фирмы «Сатурн» (Ахтырка Сумской области, ул. Фурманова, 1/5, р/с 609129 в АК АПБ «Украина» г. Ахтырки, МФО 337029).

Претензии принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

Інформаційно-технічне бюро ***"АТОТЕХ-УКРАЇНА"*** *повідомляє про свою ліквідацію в зв'язку з перереєстрацією на представництво*

"ATOTECH-DEUTSCHLAND, GmbH"

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування в пресі за тел/fax:

(044) 517-16-13

Арбитражным судом Луганской области (348037, Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3-а) возбуждены дела о банкротстве:

№ 200/11б, общества с ограниченной ответственностью Торгово-промышленная коммерческая компания «СЕВЕРС-асмол» (349940, Луганская область, Северодонецк, ул. Калинина, 9, р/с № 1467168 в Северодонецком отделении УАК ПИБ, МФО 304535);

№ 203/11б, малого частного предприятия «БАИК» (349940, Луганская область, Северодонецк, пр. Гвардейский, д.34, р/с № 1468620 в Северодонецком отделении УАК ПИБ, МФО 304535 ;

№ 207/10б, кооператива «СПУТНИК» (349940, Луганская область, Северодонецк, пр. Гвардейский, д.55, кв.116, р/с № 461534 в Северодонецком отделении УАК ПИБ, МФО 304535);

№ 251/11б, малого частного предприятия Научно-производственное предприятие «СКАН» (349940, Луганская область, Северодонецк, пр. Космонавтов, д.16, р/с № 1468270 в Лисичанском филиале НПК-банка, МФО 304524).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

По заявлению кредитора — Украинского акционерного коммерческого промышленно-инвестиционного банка — арбитражным судом Донецкой области (Донецк, бульвар Пушкина, 34) 26 марта 1996 года по делу № 10б/5-23 вынесено решение о признании банкротом фермерского хозяйства «Лидия», расположенного по адресу: пос. Стожково-2, Шахтерск Донецкой области; расчетный счет 405402 в Шахтерском отделении АК Проминвестбанка, МФО 334613.

Кредиторам и возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента опубликования объявления.

В соответствии с определением арбитражного суда Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) возбуждены дела о банкротстве:

дело № 18-3-15Б, акционерное общество «Большая Медведица» (юридический адрес: 343720, Шахтерск Донецкой обл., ул. им. Кирова, 13), р/с 467736 в АК Промбанк Шахтерска, МФО 334367, код ОКПО 19379048;

дело № 16-3-15Б, малое частное предприятие «НИКМА» (юридический адрес: 343125, Белозерск Добропольского р-на Донецкой обл., ул. Школьная, дом 44, кв. 1), р/с 468863 в Агропромбанке Доброполья, МФО 334540, код ОКПО 231261123.

Претензии всех кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражним судом Вінницької області (Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справи про банкрутство:

1. Справа № 102/3-818, малого приватного підприємства «Софт-Граф», р/р 2468032 у Вінницькому регіональному управлінні «Промінвестбанку» України.
2. Справа № 112/4-1154, малого приватного підприємства «Влата», р/р 4468658 у Вінницькому регіональному управлінні «Промінвестбанку» України.
3. Справа № 103/4-1151, колективного підприємства «Елекс», р/р 1468596 у Вінницькому регіональному управлінні «Промінвестбанку» України.
4. Справа № 104/4-1152, малого виробничо-комерційного приватного підприємства «Надія-Ф», р/р 5468550 у Вінницькому регіональному управлінні «Промінвестбанку» України.
5. Справа № 111/4-1151, малого приватного підприємства «Пірс», р/р 4468328 у Вінницькому регіональному управлінні «Промінвестбанку» України.

Письмові заяви з майновими вимогами до боржників приймають згідно з Законом України «Про банкрутство».

Арбітражний суд Києва порушив справи про банкрутство:

1. ТОВ «Тарас» (Київ-60, вул. М. Берлинського, 16, к. 15); р/р 107467535 в «Укрбанкинвест», МФО 321756.
2. ТОВ «Лорі» (Київ-30, вул. Пирогова, 7, кв. 2а); р/р 9467058 в РКЦ НБУ «Київшляхбанк», МФО 300089.
3. ТОВ «Фулкарі» (Київ-25, вул. Первомайська, 9а, кв. 32); р/р 1467125 ф-л Дніпровського КБ «Приватбанк», МФО 321842, код 19350688.

Просимо кредиторів звертатися у місячний термін за адресою: 252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В, тел. 216-65-72.

Правление АКБ «Содружество» сообщает о переименовании банка в АКБ «Индустриалбанк». Решение о новом названии банка было принято общим собранием акционеров АКБ «Содружество» 20.06.1996 года и утверждено Национальным банком Украины 11.09.1996 г.

По заявлению кредитора — Украинского акционерного коммерческого промышленно-инвестиционного банка —арбитражным судом Донецкой области (Донецк, бульвар Пушкина, 34) 29 апреля 1996 года по делу № 4/4-18б вынесено решение о признании банкротом малого предприятия «Арболит», расположенного по адресу: шахта № 22, пос. Стожково, Шахтерск Донецкой области; расчетный счет 468576 в Шахтерском отделении АК Проминвестбанка, МФО 334613 и расчетный счет 609594 в Агропромбанке «Украина» Шахтерска.

Кредиторам и возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента опубликования объявления.

У номер

● *Київ*

Інфляція зросла

Рівень інфляції в Україні у вересні становив 2,0 відсотка, повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Міністерстві статистики.

Ціни на продовольчі товари в минулому місяці зросли, за даними Мінстату, на 2,4 відсотка, на непродовольчі — на 1,1 відсотка.

Всього з початку 1996 року індекс інфляції становив 134,8 відсотка, індекс зростання цін на продовольчі товари — 112,2 відсотка, непродовольчі — 115,9 відсотка, платні послуги — 207,1 відсотка.

За словами заступника голови правління Національного банку України Олександра Кирєєва, на рівень інфляції у вересні вплинуло підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, а також «інфляційні очікування у зв'язку з проведенням грошової реформи».

Його прогноз — інфляція у жовтні не перевищить 2 відсотка.

● *Дніпропетровськ*

А могли б набагато більше

Розпочав випуск телевізорів європейського класу Дніпропетровський концерн «Весна». Підприємство майже рік практично не працювало, але постійно шукало можливість налагодження випуску пристойної і конкурентоспроможної продукції. Врешті-решт знайшли взаєморозуміння з десятками відомих зарубіжних фірм, і тепер майже всі комплектувальні до нових телевізорів шостого, за світовими мірками, покоління — іноземного виробництва.

Попередні маркетингові дослідження показали, що українські споживачі потенційно готові купувати щороку 120 тисяч телевізорів такого гатунку. Але за двох умов: якщо вони справді не поступатимуться якістю та надійністю багатьом зарубіжним зразкам і коштуватимуть не більш як 250 американських доларів. Перше цілковито залежить від колективу концерну, а ось друге, на жаль, ні: за теперішньої податкової політики ціна на дніпропетровську «Весну» виходить значно вища за бажану. Тому вирішено поки що випускати лише дві тисячі телеприймачів на місяць — у 45 разів менше, ніж могли б складати.

● *Сімферополь*

Подискутували щодо Конституції

«Круглий стіл» на тему «Нова Конституція України і конституційний процес в АРК» за участю депутатів кримського парламенту, вчених, юристів, правозахисників та журналістів організував Кримський незалежний центр політичних досліджень. Висловлювалися різні думки, іноді навіть абсолютно протилежні, але, врешті-решт, зійшлися на одному: Конституція України є, вона діє, і всі ми зобов'язані дотримуватися Основного Закону, подобається він комусь чи ні.

Урожай-96

Сніг обіцяє бути солодким

На «цукровому фронті» України очікують на значні втрати. До кінця вересня з 1,5 млн. га, через надмірне зволоження грунту і неможливість у зв'язку з цим вивести техніку на поля, буряки викопали лише на 10 % площ. Торік на аналогічний період цукрозаводи вже прийняли більш як третину солодкого врожаю. Чиновники АПК тепер не думають про видобуток на світ усіх корінчиків. Питання постає прозаїчніше: який процент того, що виросло, залишиться під снігом?

Багато господарств заради порятунку сировини для стратегічного продукту пішли на екстраординарні заходи — менш як за скромну платню (1 центнер очищених буряків — 1 кілограм цукру) оголосили про початок видобування білого «золота» всіма охочими вручну.

Природно, лихоманить 190 вітчизняних цукрозаводів. Левова їх частка так і не спромоглася забезпечити себе сировиною для безперебійної роботи. З 23 таких підприємств Черкаської області, знову ж таки до кінця цього місяця, лише чотири брали участь у процесі цукроваріння.

Тож констатуємо: подальша криза бурякоцукрового комплексу з наслідками, що звідси випливають (подейкують про поступове його згортання), — неминуча. Втім, фундамент такого занепаду було закладено значно раніше.

... У 1991—1995 роках виробництво солодкого кореня в середньому становило 31,3 млн. тонн, цукру — 3,5 млн. І перший, і другий показники зменшилися порівняно з попереднью п'ятирічкою на третину. Про причини такого спаду мовлено не раз. Він спричинений управлінськими аспектами виробництва і меншою мірою — агроекологічними умовами.

Проте вернімося до нинішнього року. Зі свого боку, в урядових колах також взялися за реанімацію галузі. Шлях подолання «солодкої кризи» тут вбачають у посиленні впливу держави на формування і управління ринком цукру. Згідно з постановою Кабміну від 6 вересня цього року про збільшення обсягів виробництва цукру і впорядкування його реалізації, починаючи з січня 1997 року, запроваджується звітність про використання цукру, виробленого господарствами і підприємствами всіх форм власності. Воно й не дивина. Біле золото — продукт стратегічний. І має високий експортний потенціал, що його досягають відносно низькою відпускною ціною завдяки дешевизні задіяних у виробництві робочої сили і сировини. За внутрішньої потреби 2 млн. тонн Україна з 1986 по 1990 рік тільки в Росію відвантажувала 2,5 млн. тонн щороку. Навіть за загального падіння виробництва останніх років для зовнішнього ринку залишається більш як 1,5 млн. тонн солодкого продукту.

Проте завтрашній день нашого бурякоцукрового комплексу розгледіти важко. Спричинено це не лише очікуваним зменшенням валу цукру нинішнього сезону. Головний його покупець — Росія — захищаючи свого виробника, запровадила ПДС майже на весь імпорт з України. А значить — вітчизняному цукру потрібен новий покупець. Знайти його буде важко. Нинішнього року в багатьох країнах виростили добрий урожай цукрового буряка і тростини: на світовому ринку цукроварам буде тісно, а ціна на «пісок», за прогнозами, помітно зменшиться.

Втім, продавати поки що нічого.

Валерій ДРУЖЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Лан

Нині в Україні під цукровими буряками зайнято понад 1,5 мільйона гектарів. Їх вирощують у 19 областях. Буряківництвом займаються 8815 КСП і державних сільгоспідприємств та 5763 селянських (фермерських) господарства — загалом понад 14,5 тисячі виробничих одиниць.

Середній розмір бурякових плантацій у крупних КСП —156 гектарів, а фермерського бурякового поля — 5 гектарів.

Дивіденди

Врожайність цукрового буряку становить менш як 50% середньої врожайності у західноєвропейських країнах і 60% врожайності у США. Цукристість у розрахунку на тонну кореня складає в Україні лише 70—80% аналогічного показника у Західній Європі та США.

Рекорд

123 млн. тонн — таку рекордну цифру визначає Міжнародна організація з цукру (МОЦ), як загальний світовий збір цукрових буряків і цукрової тростини (сезон: жовтень 1995 — вересень 1996).

Обсяг майбутнього врожаю значно перевершить світові потреби в цукрі (117,5 млн. тонн).

Надлишок солодкого піску, як передбачає МОЦ, призведе до зменшення світової ціни на цей продукт (з минулорічної — 340 доларів за тонну до 266 доларів).

Новинка

Вистачить і одного разу

Комбінований культиватор, виготовлений спеціалістами ВАТ «Галешина. Машзавод», після осінньої оранки за одне проходження повністю готує грунт під посів —зрихлює його, рівномірно розрівнює поверхню, подрібнює й ущільнює її. З цим агрегатом вправляється один тракторист. За нині існуючою землеробною технікою обробити поле і довести його до повної кондиції можна лише за 4-5 проходжень. Тож, наяву значна економія пального і часу. Новинку запатентовано, і завод одержав дозвіл на виготовлення культиватора. Його вартість утричі нижча за вартість зарубіжних знарядь такого класу і окуповується протягом одного сезону інтенсивної роботи.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Відлуння перемоги

Свято, яке Україні подарувала збірна

—Ми знали, що до цього матчу суперники готуватимуться як до реваншу, бо вони втратили очки у попередній грі з вірменами, — сказав на прес-конференції після поєдинку відбіркового турніру чемпіонату світу-98 Україна—Португалія один із наставників нашої команди Леонід Буряк. — Звичайно, не все вдавалося нашим гравцям у цій зустрічі, попереду ще багато копіткої праці. Однак хочеться подякувати хлопцям за те, що вони виявили характер і порадували болільників, перемігши одну з найсильніших команд Європи і світу.

— Якщо не секрет, а хто сьогодні визначав склад на гру?

— Є у нас тренерська рада на чолі з Йожефом Сабо. Це її обов'язок. Хоча не завжди наші думки збігаються. Ми сперечаємося, дискутуємо. Але це, як на мене, абсолютно нормально і правильно. Рішення обов'язково приймаємо спільно. Приміром, дійшли висновку, що в цій грі обов'язково має виступати Ребров. На сьогодні він гнучкіший, мобільніший від партнерів, вміє зачепитися за м'яча...

— Леоніде Йосиповичу, а як керівництво ФФУ та збірної реагувало на відмову Геннадія Орбу виступати за збірну України?

— Така поведінка гравця негідна взагалі. Але він все затягнув до останньої миті. Хоча міг повідомити нас про рішення за місяць, принаймні за десяток днів, а не за три. Обов'язково подамо рапорти до ФІФА та УЕФА, і Російську футбольну спілку попередимо про це. То, знаєте, принциповий момент. Поганий приклад є прецедентом.

— Скажіть, а чому ви і ваші колеги не звертаєте уваги на досвідчених гравців, які виступають за межами України? Мова про таких відомих майстрів, як Олексій Михайличенко та Іван Яремчук. Вони, до речі, були присутні на цьому матчі.

— Для нас не має суттєвої різниці між молодим гравцем і бороданем. Двері збірної відкриті для всіх, хто відповідає рівнеї наших вимог.

— Що скажете про дебют у збірній донеччанина Геннадія Зубова і сімферопольця Сергія Єсіна?

— Хлопці зіграли цілком нормально. Єсін добре зарекомендував себе напередодні у поєдинку молодіжних команд. Звісно, що обом ще важко почуватися упевнено на такому високому рівні. Але у них є чудова якість — молодість. А значить — за ними майбутнє...

Записав Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На фото: Леонід Буряк.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

***

Відбіркові матчі чемпіонату світу. Група 3. Фінляндія—Швейцарія — 2:3. Група 6. Фарери—Югославія — 1:8.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 226015.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311188.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.